

Izhaja trikrat na teden
vsaki torek, četr-
tek in soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago \$3.00. Za Ev-
ropo \$3.50. Za Chica-
go \$3.50.

Issued three times a
week every Tues-
day, Thursday
and Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3.50.
For City of Chi-
cago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Slogajaci

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL.,
UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

(Sloga tlači)

ŠTEV. (No.) 101.

CHICAGO, ILL., TOREK, 29. AVGUSTA—TUESDAY, AUGUST 29, 1922.

LETO (Vol.) VIII

RUSIJA PROTI FRANCIJI.

**TROCKY OBLJUBLJA POMOČ
NEMČIJI V SLUČAJU.
DA JO NAPADE
FRANCIJA.**

Moskva, 28. avgusta. — Vsled zadnjega nastopa Francije proti Nemčiji glede reparacijskega vprašanja se je splošni politični položaj zelo spremenil v celi Evropi. Kar so politični opazovalci sanjali, da je možnost, da se sovjetska Rusija pridruži Nemčiji v boju proti zapadnim zaveznikom, se udeležuje vedno bolj in bo skoro gotovo tudi do tega prišlo, ako vpoštevamo, da imajo slovansko Rusijo v krempeljih židje, otroci Izraela.

Na zadnjem sestanku sovjetskega vojnega sveta v Moskvi se je Trocky izrazil, da sovjetska Rusija ne bo nikdar trpela, da bi Francija zaslela rusko pokrajino in njene bogate industrijske naprave. S tem je takorekoč namignil Nemčiji, da slednja lahko računa na pomoč Rusije.

Anglija, ki je zadnje čase nekoliko spremenila svojo taktiko proti Nemčiji je sedaj v skrbeh radi prijateljskega gibanja sovjetske Rusije napram Nemčiji. Jezna je na Francijo, ker tako odločno in radikalno stopa na prste premagani Nemčiji, na drugi strani bi jo pa tudi rada pridržala na svoji strani, ker ekonomska in politična zveza med sovjetsko Rusijo in Nemčijo se bliža vedno bolj k svojemu cilju. In ko se to udeležuje, bo zapad odvisen od samega sebe. V takem slučaju, pa bi Anglija ne ostala rada osamljena, zlasti ne pri delitvi plena, ki si ga Francija hoče deliti v ruskem okrožju. Vse to ji vre po glavi in njeni spretni diplomatije samo čakajo ugodne prilike, da se pridruži eni ali drugi stranki, ki bo nudila več koristi kramarski Angliji.

Balkanske države, ki so pri tej priliki tako rekoč prezrte, ker gre se sedaj za koristi velikih, tudi snujejo svoje zveze. Krvoločnega Turka bi rajši danes, kot jutri izbacili iz Evrope. Vsi so proti njemu. Toda razdelitev plena je zopet vprašanje, ki je zagonetka tako enemu, kot drugemu. Carigrad je za vse balkance oreh, ki bi ga vsi radi. Pozabiti pa ne smemo, da na Carigrad poželjivo gleda tudi zapad, tako Anglija, kot Francija. Če bo zagrmelo med zapadom in vzhodom, bo prav gotovo zagrmelo tudi na balkanu. Za nas Slovane je glavno vprašanje, bo li Carigrad Slovanski? Jugoslaviji se naj pridruži Bolgarija in Carigrad naj zagradi Jugoslavija, ki bo, kot taka v resnici združena Jugoslavija tudi najbolj upravičena do nje. Pa bo li kdaj prišlo do tega? Prav lahko, samo če beograjska vlada spremeni nekoliko svojo politiko proti jugoslovanom izven njenih meja.

Vse to bi se dalo z lahkoto izpeljati, ker zapadni zavezniki bodo imeli v kratkem več, kakor preveč dela z Nemčijo in Rusijo. S tem bo pa dana prilika balkancem, da si

NEMČIJA PRED PANIKO.

**VZROK JE NEPRESTANO PA-
DANJE NEMŠKE VALUTE.**

Berolin, 28. avgusta. — Glasom vesti, ki prihajajo iz Nemčije, se nemška država nahaja na robu popolne bankrupcije. Pomanjkanje življenjskih potrebščin potiska Nemčijo v vedno hujši položaj. Pomanjkanje pa prihaja iz tega, ker nemška marka pada na borzah tako rapidno, da se je zadnji teden dobilo nad dva tisoč nemških mark za ameriški dolar. Vsled naglega padanja nemške valute, si pa ljudstvo ne more kupovati potrebna živila, katerih cene na trgu se dvigajo z vrednostjo dolarja proti nemški marki.

Nemčija ni poljedelska država in mora večino življenjskih potrebščin importirati iz tujih držav. In ravno slednje, ker je prisiljena importirati življenjske potrebščine, kot žito itd., jo potiska v resne škrpice. Strokovnjaki napovedujejo Nemčiji velikansko krizo, ako se razmere na kak način hitro ne izpremenijo.

Nemška vlada je zastražila vse meje in ne dovoli izvažati nobega blaga iz Nemčije. Zadnje dneve, ko je nemška marka padla na tako nizko ceno, so prihiteli kupci iz vseh sosednih držav in hiteli kupovati na vse pretege nemško blago, ki je bilo seveda v primeru z njih valuto napram nemški marki zelo poceni. Toda to veselje tujih kupovalcev je trajalo le par dni in nemške oblasti so prepovedale vsaki izvoz nemškega blaga za nedoločen čas. Vse železnice, ki vodijo čez nemško mejo v sosedne države so zabarikadirane z boječimi žicami in zastražene z vojaštvom.

STRAH ALI KAJ?

Chicago, Ill. 28. avgusta. Obrežna straža v Evanstonu je že tri noči prejela brezžični brzojavni silni klic za pomoč. Vsaki pot prejmejo ta klic nekako točno okoli polnoči. Slišijo tudi kričanje žensk in možikov za pomoč. Že dva večera straži obrežje na tem mestu posebna straža pod poveljstvom kapitana Otto Fricke, kateri je do kraja prepričan, da to ni nikaka šala, dasi tudi ne verujejo v kake strahove. Vendar kaj povzroča ta silni klic za pomoč je uganka oblastem.

**ŽENSKES NAPODILE KLANE Z
METLAMI.**

Pittsburgh, Pa. 28. avgusta. — Zadnji petek večer so se zbrali ponočni kluklukslani na Duquesne heights v Pittsburghu, da bi vpeljali nekaj novih članov v svojo organizacijo. Občani v tamošnji okolici so to hitro zasledili, ter so se oborožili možiki s koli, ženske pa z metlami in so naskočili klane in jih razgnali. Tako je potreba.

urede svoje lastne razmere po svoji lastni volji in želji. Balkan sliši balkancem, azijske puščave pa naj vlada Turek, odkoder ga je prišla njegova lakomnost.

RAZNE NOVICE.

**AVSTRO - ITALIJANSKA EKO-
NOMSKA ZVEZA ODO-
BRENA.**

Rim, 28. avgusta. — Angleška in francoska vlada, obe ste danes odobrile novo avstro-italijansko ekonomsko zvezo, tako je danes naznačil italijanski zunanji minister Schanzer. Italija bo sedaj Nemško Avstrijo finančno podprla. Prvo posojilo, ki ji ga bo dala, bo 70 milijonov lir.

**PREISKAVA PROTI POVZRO-
ČITELJEM NEMIROV V
HERRINU.**

Marion, Ill. — 28. avgusta. — Državni pravdnik Brundage je danes došel v Marion, kjer bo vodil preiskavo proti povzročiteljem nemirov v Herrinu. Več zapornih povelj je že izdanih in posebni detektivi so najeti, ki bodo skušali poiskati vse krivce.

PREMOGARSKI MAGNAT PEABODY MRTEV.

Chicago, Ill. 28. avgusta. — Francis S. Peabody, znani ilinoiški premogarski magnat in politikar je bil včeraj zadet od srčne kapi, in se na mestu zgrudil mrtev na svojem posestvu v Hindale, Ill.

**GRKI ODBILI TURŠKE NAPA-
PADE.**

Smirna, 28. avgusta. — Glasom prvih poročil iz grško-turške fronte se turškim silam ni posrečilo mnogo opraviti s svojo ofenzivo. Grške čete so na prvi mah zaustavile turško ofenzivo in Turki ne morejo naprej. Obe strani se pripravljajo za odločilno bitko, ki se bo pričela vsaki čas.

**GODBA POMAGA, DA IMAJO
KRAVE VEČ MLEKA.**

Santa Monica, Cal. 28. avg. — V bližini tega mesta imajo mlekarne, kjer imajo več sto krav. Vodja mlekarne je prišel nekako do tega, da krave rajše dajejo mleko, ako tedaj, ko molzejo krave igra godba. Sedaj imajo najeto celo godbo na pihala, ki vsaki dan svira, kadar molzejo krave. Če krave tudi plešejo, ko godba igra, tega pa poročilo ne pove.

ALI BODO ODOBRILO VOJAŠKI BONUS?

Washington, D. C. 28. avgusta. — Vojaški bonus, radi katerega mladijo v kongresu in senatu že par let prazno slamo zopet prihaja pred senat. Kakor pišejo časniki, ki so v službi kapitala, bi človek mislil, da bo končno bonus le odobren. Toda vsakdo se moti, ki to misli. Ako se bonus odobri, bodo s tem najbolj prizadeti denarni magnatje. Da bi pa ti magnatje sami sebe udarili po zobeh, tega se pa ni bati. V kongresu in senatu so ljudje njihovih vrst. Vrana vrani pa ne izkljuje tako rada oči!

(Dalje na 3. strani.)

IZ DELAVSKIH KROGOV.

— Načelnik železniške bratovščine W. G. Lee je danes brzojavno obvestil lokal štev. 44 v Roodhouse, Ill., da se morajo oni železničarji, ki so odšli na stavko, ne da bi dobili zato dovoljenje od glavnega urada bratovščine povrniti takoj na delo, drugače bodo izgubili svoj čarter.

— Voditelji železničarjev so na zadnjem sestanku dokazali posestnikom železnic, da so upravičeni zahtevati povišanje plač, ker življenjske potrebščine so poskočile zadnje čase za več procentov.

— Gompers, načelnik Delavske Federacije izjavlja, da se delavske vrste jačijo leto za leto. Organizirano delavstvo napreduje in tudi znižanje njihovih plač še ni prehudo od zadnje minule cojne. Gompers napoveduje nadaljni napredek v delavskih vrstah.

S fronte trdega premoga ni čuti zadnje čase nobene izpremembe. Kaj nameravajo operatorji ni za enkrat še znano. Gotovo je, da bodo poizkušali izmanevrirati premogarje, toda če računajo na to, se motijo! Solidarnost in zavednost raste v delavskih vrstah!

— Jeklarne po državi Ohio so tudi povišale plače svojim delavcem za 5c. na uro. Da so posestniki jeklarn postali tako radožarni napram delavstvu, je gotovo vsled gotovih političnih namenov. Bližajo se volitve in delavstvu je treba nasuti malo peska v oči. Iz prave čiste ljubezni do delavstva to gotovo ne priha.

— V Havrah na francoskem so zastavkali kleparji. V mestu je bilo takoj proglašeno vojno stanje, radi ščuvanja komunistov proti oblastem. Zadnjo soboto je prišlo do spopada med štavkarji in vojaštvom. Pri spopadih je bilo ubitih 7 stavkarjev in več ranjenih. Vse to se je baje zgodilo na račun ščuvanja komunistov.

IZ JUGOSLAVIJE.

Bivši beograjski nuncij pojde v Ameriko. Našega bivšega beograjskega nuncija monsignorja Cherubinija odpošlje Vatikan v Rio de Janeiro kot apostolskega delegata k proslavi 100-letnice neodvisnosti Brazilije.

Nova stranka na vidiku? V Ljubljani se snuje, kakor čujemo, nova stranka. Vsi tisti liberalci, katere je nepoštena mladinska struja potisnila iz tira policajdemokratske politike, nameravajo sedaj ustanoviti svojo gospodarsko stranko. V ta krog bo vstopil baje tudi "Njegovo Prevažnost" minister Pucelj, ker mu samostojna stranka, ki je v razpadanju, ne nudi, več nobenega jamstva za nadaljno njegovo politično uveljavljanje. S seboj bo potegnil tudi del svojih prijateljev, do čim bodo ostali pomagali šušteršču do sedla, ker na sedlo mu itak ne bo nikdo več pomagal. S strankami bo Slovenija dobro preskrbljena.

Kako daleč se že upa Wranglov? Dne 25. m. m. je prispel ponoči vlak iz Varaždina v Čakovec. En Wranglov oficir je hotel v vozu III. razreda posiliti neko žensko kar v pričo potnikov. Ker so se potniki enoglasno zgražali nad živinsko pohotnostjo, je oficir potegnil sabljo in vihtel z njo krog sebe, da se ni upal nikdo do njega. Pomirjevalno posredovanje vlakospremnega osebja in v vlaku službojučega orožnika je bilo zaman, poklicali so na pomoč žandarmerijo orožniške postaje Čakovec. Hud boj se je vnel med orožniki in ruskim oficirjem, ki se je branil s sabljo in se ni hotel predati. Šele po dolgem času, ko je bil oficir zaboden z bajonetom v nogo, se je posrečilo orožnikom divjaka vkleniti in ga odvesti k zaslišanju. Radovedni smo le, kako bodo kaznovali Wranglovega oficirja. O ravnokar omenjenem slučaju pohotnosti brez primere molči napredno časopisje.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Vžerajšne cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:		Italijanskim liram:	
500 kron	\$ 1.80	50 lir	\$ 2.90
1000 kron	\$ 3.50	100 lir	\$ 5.30
5000 kron	\$ 17.00	500 lir	\$ 25.00
10,000 kron	\$ 33.00	1000 lir	\$ 50.00

Za pošiljate v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

2849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Collins mučenec ALI izdajalec? Kaj?

Tam v nesrečni Irski, na "Zelenem otoku svetnikov" je te dni padla krogla in padel je kot žrtva najetega morilca najodličnejši mož tega naroda, Michael Collins, predsednik irskega parlamenta, vojaški minister "Svobodne države Irske" in nasprotnik De Valera "odstavljenega prvega predsednika Irske republike."

Tragična je ta smrt, brutalen je ta umor in cela nesrečna dežela je osupnila, prestrašena ob tem nesrečnem strelu.

Morilec ali morilci še niso znani, ko pišemo te vrstice. Bil je umorjen zahrbtno. Peljal se je v svojem avtomobilu, ko je obiskal razna mesta, katera je zasedlo njegovo vojaštvo proti "ustašem" — to je: vojaštvu irske republike. Vendar gotovo je, da je padel ta mož kot žrtva svoje politike.

Collins je bil skupaj z Griffithom oni, ki se je udal strašnemu pritisku angleške vlade, da je sprejel njeno ponudbo, da ga Irski samo naslov "svobodna država Irska," nikdar in nikakor pa, da ne bo dovolila "neodvisno republiko Irsko."

Kakor znano so se takoj po svetovni vojski dvignili Irci in zahtevali popolno svobodo Irske in sicer kot neodvisno republiko. Anglija seveda tega slišati ni hotela. Zato je pa šel cel narod kot tak na "štrajk" Organiziral si je tajno celo državo. Ko so bile volitve, so vsi izvoljeni poslanci stopili proti Angliji, so si izvolili svoj parlament, svojega predsednika De Valero, uredili si svoje tajno vojaštvo, sodnijo, svoje davkarje — celo pravo državo. Anglija je nastopila proti "republiku" z vso brutalnostjo in začela se je vojska, kakoršne ne pomni zgodovina. V najstrašnejši sužnosti, s stotisoči vojaštva v deželi v sredi med narodom in vendar je republikanska vlada popolnoma poslovala in ljudstvo jo je priznalo, dajalo davke, dajalo vojaštvo, dajalo vse skrivaj. Kri je tekla v potokih.

Ko je Anglija videla, da nič ne opravi, naščuvala je protestantske severne okraje proti katolikom in vzbudila versko vojsko. Šla je v svoji nesramnosti tako daleč, da je razdelila deželo s tem, da je dala avtonomijo severnim protestantom z lastnim parlamentom. Vse to je seveda bolj podžgalo in strasti še bolj razvnelo.

Ko pa vsa kruta, zverinska sila ni nič pomagala, je vlada spoznala, da na ta način ne bo prišla do cilja. Zato si je lišjak Lloyd George izmislil zvijačo. Naenkrat se je izjavil javno, da je pripravljen pogajati se z provizorično vlado za mir.

Ves svet se je tega zveselil in častital Irskemu narodu na zmagi, posebno se je pa globoko oddahnil nesrečni narod sam. Izbrali so zastopnike in jih poslali v London pogajati se z vlado. Kdor je pazno čital poročila o teh konferencah in o načinu, kako je vlada postopala s temi zastopniki Irskega naroda, je lahko takoj sumil, da vlada išče samo, kako bi z zvijačo vjela Irski narod. Dolgo so se pogajanja vršila. Večkrat so se zastopniki obeh vlad razšli, pa so zopet prišli skupaj.

Irci so zahtevali svobodno republiko, popolno narodno neodvisnost, z nekaterimi omejitvami; Anglija jim je pa ponujala samo avtonomijo, katero je zavila v lepo frazo "svobodna država Irska," ki naj bo toliko "svobodna," kolikor je svoboden suženj v sužnosti. Ves svet je pričakoval, da bodo Irski zastopniki krepko vstrajali na svojih glavnih zahtevah, posebno, da ne bodo prodali svoje "republike," katero so si že upostavili. Kar naenkrat smo pa slišali, da so se "Irci" udali in opustili svojo "republiko" in sprijeli od vlade jim ponujano "svobodno državo". Najbolj smo pa vsi osupnili, ko smo izvedeli, da sta se udala pred vsem Griffith, ustanovnik Sin Feinov in — umorjeni Collins.

Vsi smo se začudeni vpraševali, kako je prišlo do tega? Sta ta dva moža res sledila svojemu prepričanju, da s tem koristita narodu, ali pa — ali se nista udala pritisku angleških "funtov šterlingov" zlata, da sta se toraj dala podkupiti in prodala svobodo naroda za Judežve milijone? Mogoče je dandanes vse.

Kakor pa je bilo razdeljeno svetovno mnenje o tem činu teh dveh mož, tako in še bolj je pa to raztrgalo na dva dela cel narod, do tedaj tako solidno edini in združeni. De Valera, "predsednik republike" je krepko vstrajal in še vstraja do danes na stališču: dajte nam popolno svobodo, ali pa nič!

Od tedaj se je pa začel še večji boj, začela se je bratomorna državljanska vojska. Narod se je sicer v večini izrekel za "svobodno državo," vendar ostala pa je močna, krepko organizirana republikanska stranka z De Valero na čelu in tudi z republikanskim vojaštvom.

Mučno in žalostno je bilo čitati poročila zaonje leto iz Irske. Vsakega katolika je bolelo srce, ko je videl to klanje med brati.

Toda pred nekoliko tedni je naenkrat umrl Griffith. Že to je bil hud udarec za "svobodno državo." Vendar ostal je še Collins. Danes je pa tudi Collins že padel — umorjen, kot žrtva svoje "svobodne države."

Kaj je bil toraj Collins? Je res prodal narod Angliji za denar, ali za kake privilegije? Ali je pa res narodni mučenec, ki je sledil svojemu prepričanju, da je med dvema nesrečama treba vedno najmanjšo izbrati, da je mislil, da je bolj vzeti malo svobode, kot nič? Kdo to ve?

Težko je soditi! Vendar naše mnenje je bilo že takoj takrat, da sta Griffith in Collins morala biti najbrže podkupljena, ali pa da se ju je s kakimi praznimi obljubami preslepilo, da sta se udala. Nam je železna odločnost De Valere vsikdar imponirala, ker se nam je zdela, da mora pravi mož vsikdar tako postopati. Anglija je videla, da naroda ne vklone, zato je iskala izhoda. Ko bi ne bila v stiski, bi tega nikdar ne bila naredila, pred vsem Anglija nikdar. Zato morda, ali recimo kar — najbrže. Ko bi se bili zastopniki krepko držali in ko bi narod morda še nekoliko mesecev vzdržal v boju — pa bi se bila Anglija morala udati in dovoliti tudi republiko. In da bi bilo res boljše, se vidi sedaj, ko vkljub "svobodni državi" ni svobode, ni miru in divja boj še dalje in Bog ve, kako dolgo bo še.

Nobeno vprašanje ni rešeno, dokler ni rešeno prav. Zato je boljše dalje ga reševati, pa prav rešiti, kot hitro rešiti, pa ne prav ga rešiti. Danes vse tako kaže, da je imel De Valera edino prav.

Sicer pa — Bog ga je sodil.

Svarilo pa je to vsem voditeljem narodov — ne igrajte se z njim! Uboga Irska pa stoji pred važnimi dogodki.

IZ SLOVENSKEH NASELBIN.

Waukegan, Ill. — V nedeljo, dne 3. septembra 1922., priredi pevski in dramski klub, združenih društev koncert in veliko, lepo igro, "Deseti Brat" v 5. dejanjih in dvema spremljavama. Celi program vse prireditve, bode silno bogat. Mešan pevski zbor poje med drugim tudi naslednje pesmi: Domovini, Slovenska dežela, Straža ob Adriji, itd.

Igra "Deseti Brat" bode tudi nekaj lepega, zanimivega. Igra je povzeta po znanem "Jurčičevem" spisu "Deseti Brat, ki je večinoma kolikor toliko znana vsem Slovencem. Odlomki iz igre "Deseti Brat" so tudi ovekovečeni na gramofonskih ploščah in kdo se še ni smejal "Krjanelju," kako se je z "Urško" ženil, ali kako je "Hudiča" presekal na dva kosa. Kakor že rečeno, je igra polna zdravega humorja, a ima tudi resne, žalostne prizore, zlasti v 3. dejanju, ko se oče in sin spoprimeta, ko sin očetu očita kako je mater zapustil, da je reva zblaznela in umrla kot beračica, a sin hodi za očetom kot slaba vest, ker je oče poplačal ljubezen z izdajalstvom. In tudi v 4. dejanju, ko brat brata ustrelji, a drugi ga s puško pobije, dalje zelo žalostan in resen je izpoved "Desetega Brata" na smrtni postelji, ki končno tudi on, kakor je to storila njegova mati odpusti očetu. Najžalostnejši prizor je, ko je oče pri mrtvem sinu, ga prosi naj mu odpusti, ter vrne materina pisma, a ko spozna, da je sin mrtev in da je njegov zločin izdan, se je v obupu ustrelil. Torej ker je že iz predstoječega razvidno, da je igra res nekaj lepega in zanimivega, in da bo tudi v resnici mojsterstvo igrana nam pričajo imena igralcev kakor sledi: Andrew Ogrin, grajščak; Mary Svete: Manica njeg. hči; Frank Drašler, njeg. sin; Ignacij Grom. Dolež faliran študent, grajščakov brat; John Rep. zdravnik; Mary Češnik. Marička njegova hči; Joseph Maček. Kvas, domači učitelj; John Jamnik, grajščakov sosed; August Čepon. Marijan, njegov sin; Alojzij Župec. "Deseti Brat: Frank Ogrin, učitelj; Frank Sebenik, čevliar; Mary Čepon, njegova žena; Ivana Grimšič, njuna hčer; Fr. Ogrin, sodnik; Frank Jereb, pisar; John Hlačnik, Krjavci, batar; kmetje: Matevžek Frank, Jerina, Peharček, Frank Kozina; Anton Turšič skopuh; Alojzij Zalar, fant; Viktor Slana gostilničar; Leopold Kunst, peyovodja; Matija Ivanetič, režiser.

Rojaki! Rojakinje! Tu se vam zopet nudi lep užitek, lep večer, lepa zabava. Gotovo ne bo nobenega oskosrneža, ki bi se te prireditve ne udeležil. Da, gotovo bo prihitelo vse staro in mlado, da užije nekoliko veselih uric. Da bo pa vsakdo lahko prišel na zabavo, se boče ista pričela točno ob pol treh (2:30) popoldne. Vse gospodinjstvo so naprosene, da napravijo mizlo večerjo za ta dan, da ne boste imele zvečer z večerjo toliko posla. Tudi v dvorani se bo večerja dobila, kakor tudi razna druga okrepčila.

Kaj pa rojaki iz sosednjih bližnjih naselbin, kakor iz Chicago, So. Chicago, Cicero, Joliet, Milwaukee in bližnje okolice, se bodo udeležili naše prireditve? Upam da! Naj ujudneje vabimo vse rojake in rojakinje iz okolice in vseh bližnjih naselbin da nas gotovo obiščejo v nedeljo 3. septembra. Ravno tako ujudno so vabljeni Hrvatje in Slovaki.

Vstopnina bo le 50c. za odrasle, in 10c. za otroke.

Sodelovala bo tudi slovenska godba pod vodstvom John Maček-a, ter bo po igri skrbela za srbeče pe-te.

Toraj v nedeljo popoldne ob pol treh vsi prav vsi, od blizu in daleč v Mr. Frank Opekovo dvorano k koncertu in igri, pevsko-dramatičnega kluba.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Iz Dolge vasi na Salabolskem.

— Mr. Urednik: — Vse pratike sem že prelistal, da tudi stoletno pratiko sem pregledal od prve pa do zadnje črke, pa še vedno ne morem iz zadrege. Pa veste v kaki zadregi sem. Malo potrpite, da Vam pojasnim. Vedel bi rad, v kakem letu se prav za prav letos nahajamo. Vem, da boste rekli zakaj se Gregor neki s temi vprašanji beli glavo, pa nič ne de, jaz hočem biti na jasnem in preje ne bom odjenjal, da bom na jasnem v kakem letu se letos nahajamo.

Pri nas v dolgi vasi so ženitve na dnevnem redu. Za eno naselbino, zlasti za dolgo vas ni to tako posebno čudnega, ako slišimo o porokah. Je pa čudno, ko vidimo, da letos ljudje skačejo čez fenc v zakonski stan, kakor bi imeli razpisano "price" in kakor bi pomenilo za ljudi po ženitvi življenje upokojenec. Cela stvar se mi zdi, kakor zadnja svetovna vojska, vsak narod se je hotel fajtati in vojske so si hiteli napovedovati, da še eni skoro v "štih" niso mogli, da bi vojsko napovedali. Če je kak diplomat pisal svojemu nasprotniku diplomatu pismo in če le ni postavil pike ali vejice na pravem mestu, ste si državi prav gotovo prihodnjo jutro napovedali vojno. Tako sem videl celo, kako se je Fr. Poreden veselil na nekem ženitovanju. In jaz uboga para, sem mislil, da sem edini i mel to srečo, da sem se veselil na ženitovanju v tem poletnem času. Zjezil bi se nad njim, pa ker je France moral na tem ženitovanju tudi čez take vice, kakor sem moral jaz, mu sedaj nisem prav nič nevoščljiv, ker plesati s kuharicami ni prav posebno prijetna reč. Najprvo te "nafutrajo", kakor bi te mislile izprati, potem te pa naženejo plesati in s človekom pometajo dvorano, ali ti pa mandrajo po kurjih očesih, da se bliska pred očmi, kakor bi strela tolkla. Zato vidim, v Francetu Porednemu svojega zaveznika. Fant je šel čez trpljenje, skoro kakor jaz. Moje kurje očesa me še zdaj bole, dajsi nosim mehke copate že štirinajst dni. No, pa pozabiva to! Vsaka stvar samo en čas tipi, tako so meni oče pravili, ko so me s palico žehlali. Poglejmo rajši, kaj je letos za eno leto, da vse divja čez fenc v zakonski stan. Prestopno leto, vem da ni — saj je še le minilo. Ja, pa eno hudirjevo leto mora biti, drugače bi ne norelo vse čez fenc. Jaz si belim glavo že celi teden — pa do zaključka ne morem. Pred seboj imam statistiko vseh let, kedaj se jih je največ poročilo in pomožilo in kedaj najmanj, pa do zaključka še ne morem.

Ljudje božji nekaj drugega bo. Ženske so postale navihane. Kaj pa če so hotele nas za nos potegniti? Da, da, tako bo tako! Prestopno leto se bliža in da se jim ne bo kdo rogal, ti sedaj hite s full speed čez fenc v jarem sladkosti. He, he, poznati jih je treba poznati, pa se jih pogrunta te kanaliže. Zato je Špela Kokodaka tako hitela na ženitovanje Franceta Taprijaznega, da bi me v zakon vjela, da si ji ne bi kdo v prihodnjem prestopnem letu ne smejal. Ha, glavo je treba imeti na ta pravem koncu pa se jih pogrunta. Naka, Špeli pa že še ne grem za hlapca — pa magari če pride cela vojska Špel po mene. Da bi mogel tako trpeti, kakor trpi sedaj moj

znanec France Taprijazni — ne, tega pa že ne in še potem ne! Ubogi Taprijazni! Pred večeršnjim sem ga videl, same hlače so ga že. S svojo ženo je korakal iz mesta. V levi roki je nesel bušelj krompirja, pod isto roko pod pazduho žakelj bele mokre. V desni roki je nesel svinjsko kračo, pod pazduho iste roke 100 f. žakelj sladkorja, na hrbtu pa je imel privezan še en punkel, rekel mi je, da je obleka za njegovo ženo. Ravno, ko sem ga srečal je njegovi ženi po nesreči padel iz ust zobotrebec. Taprijazni je kakor sluga pokorni počenil in zložil svoje breme, ter ji pobral zobotrebec. Zatem si je spet naložil in korakal prav ponižno za svojo ženo, ki je lepo praznih rok korakala zraven Franceta Taprijaznega. Ko sem ga srečal sem rekel:

"Ti Taprijazni, ti pa težko nosiš."

"O, to ni nič, to nesem za igrac."

Čo!" Mi je odgovoril Taprijazni.

Fant take igrace niso lahke sem sam pri sebi mislil. Pa če si tako neumen jih le nosi za igrac. Noge so se mu že kar šibile in njegova žena je godrnjala, da je počasen. Salament vendar, kako bi moral šel jaz garati pod Špelino komando, ki je močna, kot lokomotiva. Naložila bi mi na pleča, celo dolgo vas, da bi jo moral za njo nositi in med tem ji pobirati zobotrebec in zavezavati čevljine trakove. Ha, fante, ti si srečen, da si še sam, mi je nekaj govorilo v srcu in bajgali da sem, bolj že, kot France Taprijazni, ki je že tako upadel, odkar je skočil čez fenc, da mu ne bo treba prihodnjo spomlad nobene obleke kupiti, ampak napraviti bo lahko dal iz vsake stare obleke dve, pa mu bodo najbrže še obilne, če bo izgubljal težo še kaj časa, kakor jo je izgubljal tekom zadnjih dveh tednov.

Taprijazni mi je tudi povedal, da Špela še vedno za mano poprašuje. Pravi, da bi rada videla, da bi prišel kaj v vas. Aha, že prav se ji lepo zahvalim, za lepo povabilo.

"Le povej ji, da sedaj ravno ne morem, izključeno pa seveda ni, da bi ne prišel pozneje."

"Ja, veš, ti si ji jako dopadeš, je rekla, da bi te rada."

"Je že dobro, to je dobra novica, vendar za en čas sem tako busy, da niti misliti ni, da bi kam mogel. Pa govoriva rajši o čem drugem."

Pogovarjala sva se grede še en čas, revež je težko nosil in sape mu je že zmanjkovalo. Jaz sem jo krenil proti domu a onjo s svojo brihtno ženko mahal proti domu, obložen s težkim bremenom. Za hoditi sta imela še kakih 15 blokov. Taprijazni je malo preje silil na štrit karo, toda žena ga je okarala, da je treba šparati, zato sta jo rezala pes, ona prazna. France pa je imel kakih 250 funtov na svoji pukli.

Počasi sem jo rezal in kosil po dolgi vasi proti svojemu domu. Po glavi so mi pa rojile misli. Zmislil sem se na svoje prijatelje, od katerih sem tudi dobil povabilo, da se moram udeležiti njih ženitovanja. Živel so v neki bližnji vasi, kakih 18 ur hoda od dolge vasi. Da šel bom tja, odločil sem se tako. Pogledat kaj delajo? Kdo? Kdo? Kdo? Ha, tega pa ne povem, prav zagotovo ne povem in ne povem!

Gregor Dajga.

Chicago, Ill. — Naš fer dobro napreduje. Pretekli nedeljo in ponedeljek sta ga imeli v svoji oskrbi društvi Sv. Štefana in društvo Marije Pomagaj. Udeležba je bila precej ugodna.

— V nedeljo in v ponedeljek bo oskrbela fer družba Sv. Mohorja. Prepričani smo, da se bodo Mohorjani krepko pokazali in prekosili vsa dosedanja društva.

— Blagoslov šolskih prostorov bo 24. septembra, na kar opozarjamo že danes vsa društva. — Opozarijamo na oglas na drugem mestu "Edinosti". Kakor čujemo, se bode društvo Vitezov sv. Jurija iz Waukegana, polnoštevilno udeležilo slovesnosti.

ŠIRITE LIST EDINOST!

V NEDELJO POPOLDNE.

Nedelja — Doroteja, muč. Evfemija.
Ponedeljek — Rozalija, dev.
Torek — Lavrencij, Just., šk. sp.
Sreda — Evgenij, uč.
Četrtek — Regina, dev. in muč.
Petek — Rojstvo B. D. Marije.
Sobota — Gorgonij, muč. Peter Klaver.

GLAVNI GREHI. — PIJANČEVANJE.

Sedem glavnih grehov je: napuh, lakomnost, poželjivost, jeza, požrešnost, nevošljivost, lenoba. Požrešnost je nezmerna ljubezen do jedi in pijače. Če se nanaša samo na pijačo, potem imenujemo to požrešnost, nezmernost v pijači ali pijančevanje. S pravico prištejemo pijančevanje med glavne grehe, kajti pijančevanje je izvor mnogih drugih grehov: nečistosti, preklinjanje, prepričev, pobojev in mnogo drugih pregreh.

Nezmernost v pijači ali pijančevanje je smrten greh; kajti, kakor pravi sv. Pavel (I. Kor. 6, 9). "Ne nečistniki, ne malikovalci, ne pijanci ne bodo podedovali nebeskega kraljestva." Pijanci žalijo Boga v skrajni meri, ker jim je njihova strast ljubša ko Bog, ker je kakor pravi ravno ta apostol (Fil. 3, 19): "trebuh njihov bog."

Ta greh je jako sramoten jako poniževalen; ponižuje človeka še pod neumno žival, izključuje pijanca iz vsake poštene družbe. Zgodovina nam pripoveduje o starih Spartan-kih, da so kazali svojim otrokom pijanega sužnja, da bi navdali otroke s strahom pred pijančevanjem.

Pijančevanje ima žalostne posledice. Pijanec nakopje sam sebi največjo nesrečo; on zgubi vse: čast, poštenje, premoženje, pogosto razum; izgubi mir svoje vesti, izpodkopa si svoje zdravje, pijančevanje ga spravi v zgodnji grob; nakopje s svojim pijančevanjem nesrečo na družino in otroke, katere oropa vsakdanjega kruha, in kar je najhujše, s svojo pijanostjo daje svojim otrokom slab zgled.

Ta greh postane kaj lahko navada, ki je potem prava železna srajca, katere človek ne more več sleči, človek postane pravi suženj pijače.

Toda milost božja je vsemogočna. Mi se lahko obvarujemo, mi si lahko pomagamo, če se poslužujemo vseh sredstev, ki so nam na razpolago. Katera so pa ta sredstva?

Spominjaj se žolča in jesiha, s katerim so Jezusa Kristusa napajali na križu!

Izogibaj se vsake hiše, vsake družbe, v kateri se pijančuje.

Misli na pekel, kjer bo večna žega radi pijančevanja! Kesaj se, če si se dosedaj vdal pijančevanju in napravi trden sklep, da se boš tega v prihodnje varoval!

Prejemaj pogosto zakramente! Priporočaj se posebno preblaženi Devici Mariji!

Bratje, opominja nas apostol, bodite trezni in čujte! Posebno ti, draga mladina, varuj se pijače, ki te bo napravila nesrečne za celo življenje! Mladina, bodi trezna in čui! Ne pozabi, "da hodi tvoj so-vražnik, hudič, okoli kakor rjoveč lev in gleda, koga bi požrl" (I. Pet. 5, 8.).

APOLOGETIKA.

24. — DARVIZEM.

Noben modern naravoslovec ne verjame več na Mojzesovo poročilo o stvarjenju sveta, nikdo ne verjame, da je bil svet vstvarjen v šestkrat 24 urah, nikdo ne verjame, da so bila živa bitja vstvarjena v sedanji obliki in podobi. Po Darvinovi trditvi razvila so se vsa živa in neživa bitja Boga v dolgih presledkih.

Odgovor. — Brez Boga ne bo shajal niti Darvinizem niti kak drug nauk o pokolenju (descendenčna teorija), ker t. ne moremo pojasniti brez Boga eksistenco vsakega živ-

ljenja, 2. ker brez Boga nikakor ne moremo razumeti eksistenco duševnega življenja; med duhom in materijo, med človekom in živalijo je velikanski razloček, in ker 3. red, namen v naravi neizogibno zahteva modrega Stvarnika.

Kar se tiče Mojzesovega poročila o stvarjenju, naša katoliška vera nikakor ne zahteva, da bi kaj takega vrjeli, oziroma da bi poročilo v tem smislu razumeli. Šestero dni, v katerih se je vršilo stvarjenje, razumemo lahko kot poljubno dolge presledke časa, dobe, ali pa kot višjske dneve Adamove, v katerih je Bog Adamu kazal dolgi razvoj svetovja v stvarnem redu, ne pa v strogo časovni vrsti. Vsled tega tudi iz-ginejo vse težkoče naravoslovja.

Tudi nismo prisiljeni verovati, da so bile živali, rastline vstvarjene neposredno od Boga v sedanji obliki in podobi. Katoliška vera, sv. Pismo, samo uči, da je Bog vse, kar je izvan njega, vstvaril.

Ni nobene vrste rastlin ali živali, katere ne bi bil Bog vstvaril, ki ne bi imela svoje eksistence od Boga. Vera nam pa ne pove ničesar o tem, kako prihajajo sedaj živeče vrste živali in rastlin od Boga, ali prihajajo posredno ali neposredno namreč po razvoju iz drugih vrst ali pa iz prvotne, iz pra-oblike. Če se tudi naravoslovcem posreči priti temu na dno in pojasniti to, se vera od tega nima ničesar bati. Toliko bolj bomo lahko občudovali božjo modrost, ki je pričetek, izvor, praoblika ali praoblike tako modro, tako čudovito uredila, ki je uredila zakone razvoja tako modro, da brez vsakega vmešavanja nastaja tako krasna raznovrstnost živali in rastlin.

Dve vprašanji pa treba ločiti. Prvo: Kaj bi se bilo lahko zgodilo, oz. kako bi bil lahko postal prvi človek? Drugič: Kaj se je v resnici dejansveno zgodilo? Odgovor prvega vprašanja je prav za prav stvar modroslovja; na drugo vprašanje nam daje pa odgovor naravoslovje, zgodovina zemlje in bogoslovna veda. Prvo vprašanje se lahko razcepi v dva dela: Kaj bi se bilo lahko zgodilo po božji vsegamogočnosti — in kaj bi se bilo lahko zgodilo po naravnih silah? Na to zadnje vprašanje nam odgovarja modroslovje: Je popolnoma nemogoče, je izključeno, da bi se bila živa bitja razvila s pomočjo anorganičnih sil iz mrtve snovi, ker bi bila posledica, učinek popolneje kakor pa naravni vzrok. Iz tega vzroka je tudi izključeno, da bi se bila človeška duša, čist, popolen duh, razvila, iz živalske duše. Človeška duša je morala biti vstvarjena od Boga vsled svoje enostavnosti in dušnosti. Njen postanek po razvoju je iz njenih notranjih lastnosti izključen.

Nauk o razvoju se iz stališča naravoslovcev kaj lahko spravi v soglasje s krščanskim naziranjem o stvarjenju. Med stvarjenjem in razvojem ni nikakega nasprotstva, stvarjenje pra-oblik je podlaga, naravna podlaga za na stvarjenje sledeči razvoj organskega sveta. Oba se združujeta v enotnem naziranju na krščanski podlagi. Protislovna pa je naziranje monizma, ki izključuje stvarjenje in uči "razvoj". Edino logično je naziranje krščanskega deizma, ki jemlje kot podlago za razvoj organskega sveta stvarjenje od Boga in ki potem prepušča naravoslovcem, da ugotove posameznosti hipotetičnega razvoja.

LEPA PRILIKA!

Za Slovence v Lorain, Ohio. Na prodaj je lepa moderna hiša blizu slovenske cerkve in šole. Proda se na jako ugodna lahka odplačila.

Za pojasnila se obrnite naravnost na lastnika omenjene hiše na:

1724 East 32nd Street,
LORAIN, OHIO.

TO IN ONO.

Poročila naznanjajo, da so Kluk-luxklanovci kupili neko naravno duplino v državi Missouri in za isto odšteli 40. tisoč dolarjev. Če je ta duplina dovolj velika za vse klane v Ameriki, potem se naj v njo poskrijejo in duplino se naj zabije. Golazen itak ni za med svet!

Nekateri katoličani, ki so drugače dobre duše, vzlic temu ne kažejo posebno spoštovanja do svojih cerkva. Mimo cerkev hodijo, kakor mimo kakega navadnega poslopja. Katoličani moramo postati zavežni. Postanimo tudi mi nekoliko bolj demonstrativni do svojega prepričanja in do naših cerkva. S pravim in odkritosrčnim obnašanjem do svoje vere bomo pridobivali isti čast med drugoverci. Kadarkoli greš mimo katoliške cerkve — klobuk doli in pokaži, da si njen zvesti sin!

Izumitelj telefona Bell je dobil pred par tedni "long distance call"; poklicala ga je bela smrt, katera kliče tisoče vsak dan. Tudi tebi in meni bo zazvonil zvonec njenega telefona. Glejmo in bodimo pripravljene na ta trenutek. Oborožimo se z dobrimi deli; ti bodo najboljši odgovorjati za nas, kadar pride ta "long distance call!"

Zrakoplovi so se izkazali, kot najboljše sredstvo proti gozdnim požarom po zapadu. Služijo izvrstno za opazovanje in iskanje požarov.

V Springfieldu, je te dni prejel neki farmar odlikovanje radi dolgoletnega delovanja na farmi. Mož je izjavil, da ima že nad 80 let in da je delal na svoji farmi že blizu 75 let. Njegova farma se nahaja blizu Springfielda in meri 160 akrov. Če kdo zasluži odlikovanje, ga resnično zaslužijo farmarji, ki so fundament države. Ti nikoli ne stavka-jo. Brez farmarja, ki vihti kopalnice in obrača brazde, bi država niti teden dni ne mogla eksistirati!

Naši rdeči križci, ki vpijejo o delavskih koristih, kakor bi imeli edini privilegij jih zagovarjati, niso za trpeče premogarje odprli niti enkrat svojih lažljivih in hinavskih ust, da bi se pomagalo gmotno premogarjem v njihovem bednem stanju. Samo zabavljati na papirju čez kapitaliste zna vsak. Toda, tu so bili časi, ko je bilo treba pomagati premogarjem gmotno — in kje si bila ti vsa rdeča svojati, ki se toliko ustiš, da se boriš za delavske koristi??? Ali se bodo ti rdeči lažljivci še kdaj upali med uboge premogarje in istim pogledati naravnost v oči?! In kar je glavno vprašanje, ali bodo premogarji še tako neumni, da jim bodo trosili, njih krvavo zasluženi denar v njihove nikdar site malhe? Ali bo to kaj pomagalo, da bo delavstvo enkrat spregledalo, kake hi-jene se zbirajo okoli njega v osebah teh rdečih križcev? Delavstvo, ti govori! Ti sodi! Če sedaj ne vidiš, kdo je tvoj prijatelj — potem ne boš nikoli!!!

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko SIDRO.

PRODA SE!

Lépa hiša s tremi nadstropji. Pol bloka od slovenske cerkve. V hiši je električna razsvetljava, kopalne bane in sploh vse ugodnosti.

Ako se jo proda v kratkem se jo dobi za \$6500.00. Renta nosi mesecno \$72.00.

Za vsa nadaljna pojasnila vprašajte pri

LINCOLNO REALTY CO.
1901 W. 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone Canal: 4918 and 0098.

(Nadaljevanje 1. strani.)

SODIŠČE BO NAJBRŽ OVRGLO NORTHCLIFFOVO OPO-ROKO.

London, 28. avgusta. — Pokojni angleški publicist Northcliff je par dni pred svojo smrtjo naredil oporoko. To oporoko pa skušajo sedaj razni dediči ovreči in sicer z dokazovanjem, da Northcliff ni bil pri pravem umu, ko je oporoko napravil. Za denar se vse tepe!

VELIK POŽAR V CALAIS-U.

Calais, Francija, 28. avgusta. — Pristanišče Calais lje v plamenih. Velike množine angleškega vojnega materiala je v nevarnosti, da zgori. Ognjeharci in vojaštvo se trudi na vse načine, da prepreči in zaustavi ogenj, ki se širi še vedno naprej.

PRISTAŠ K. K. K. KANDIDAT ZA KONGRES.

Texasu so baje postavili za kandidata pristaša Klukxklanov. Tako hočejo klani na vsak način dobiti zaslonbo v političnih krogih, odkoder naj bi pozneje dobivali pomoč v gotovih slučajih. Golazen se vriva v vse kroge naše države.

PETDESET OSEB UTONILO Z IZLETNIŠKIM PARNIKOM.

Calcuta, India. — Izletniški parnik, ki je vozil med tukajšnjim otočjem se je potopil in z njim je utonilo petdeset potnikov. Parnik se je potopil v bližini Saraha.

V NEMČIJI DELAJO ZVONO-VE IZ PORCELANA.

Cologne. — Na Saksonskem v Meissen je pričela neka tvrdka izdelovati zvonove iz porcelana. Zvonovi imajo fini čisti glas in kažejo velik uspeh. Tvrdka je baje že prejela veliko naročil za zvonove iz porcelana, ker zvonovi te vrste bodo cenej, kot bronasti zvonovi.

UTRINKI.

Kadar se dva grka srečata začne-ta restavrant. Kadar pa Grk sreča Turka, tedaj je pa, joj! joj!

Svet ne vpraša človeka nikdar, kje je prišel človek delovati, ampak kako in kje je skončal.

Mož, ki poroči ženo, ki nosi doli zafrknjenen nogavice, naj nikar ne pričakuje od nje, da bo zavihala rokave in prijala resno za delo.

Iz višine se vidijo ljudje manjši in nesramnosti večje.

John Gornik SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

BENJ. EICHHOLZER

FOREST CITY, PA.

Se priporoča vsem Slovincem v Forest City in okolici pri nakupu-vanju razne železnine in kuhinjskega pohištva. Imamo največjo zalogo razne železnine, kuhinjskega pohištva in raznovrstnega orodja. Ker naročamo blago v veliki množini, zato smo tudi v stanu nuditi občinstvu najnižje cene pri našem blagu. Zato, kadar potrebujete raz-ne železnine, kuhinjskega pohištva in drugih raznih stvari, pridite in izberite si tako blago v naši trgovini, kjer se lahko pomenite v vašem lastnem materinskem jeziku, z našim Mr. Joseph Kamen-om, kateri bo vam postregel po svoji najboljši moči.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

527 Main Street,

Forest City, Pa.

V VAŠO KORIST BO!

Ako se pri pošiljanju denarja v stari kraj ali kamorkoli poslužite Vašega lastnega delavskega podjetja

“BANČNEGA ODDELKA EDINOSTI”

KATERI POŠILJA DENAR V JUGOSLAVIJO
IN ZASEDENO OZEMLJE, KAKOR TUDI V VSE
DRUGE DRŽAVE V EVROPI, NAJHITREJE NAJBOLJ
ZANESLJIVO IN PO NAJNIZJEM DNEVNEM KURZU.

V Jugoslaviji dostavlja vse naše pošiljke na najbližnje poštne urade prejemnikov brez vsakega odbitka.

“LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI”

NAŠE POŠILJATVE dospejo na svoje mesto najhitreje in prejem-niki nimajo nikakih sitnosti pri prejetju denarja.

DENAR dostavljamo v jugoslovanski valuti in v učinkovitih ameri-ških dolarjih.

NAŠE NOVE ZVEZE z staro domovino nas omogočajo, da nudimo našim rojakom boljšo postrežbo pri pošiljanju denarju, kakor najsi bo kjerkoli drugje.

OD SEDAJ naprej bomo pošiljatelje točno obveščali o prejemu, ka-kor hitro bomo dobili od Ljudske Posojilnice iz Ljubljane to-zadevno obvestilo.

ZA CENE denarju glejte vedno v oglasu na prvi strani našega lista. Za vse podrobnosti in pojasnila se obrnite osebno ali pisмено na:

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Rojaki podpirajte svoje lastno delavsko podjetje!

ČRTOMIR IN BOGOMILA.

Novela. — Spisala Lea Fatur.
(Konec.)

A deklici, ki sta šli proti večeru počasi na Grad, nista govorili o svidenju, o vrnitvi. Ločitev samo je bila njuna beseda, o ločitvi je šepetalo in šumelo velo listje, drevje, ki se je izpreminjalo tako krasno v svoji jesenski obleki. Helena je dolgo gledala jesensko sliko: megle, ki so zakrivalle glave planin; polje — rjavo, siivo, zeleno; dim, ki se je valil nad njim. Tam, po ravnini drči vlak. Mudi se mu, da odnaša ljubeča srca z ljubelega doma. Težko sopiha vlak. Težka bo ločitev, Helena... In po ločitvi pride pozaba — pozaba je smrt. — Bleda se nasloni Helena na Almo: "Ne pozabi me vsaj ti!"

"Jaz da te pozabim?" se čudi Alma, kaj ne veš, Helena, kaj si mi ti? "Vendar me pozabiš kmalu — in prav je tako. Pozabi in bodi srečna." "Jaz srečna? Kaka sreča?" se začudi Alma in izda svojo pekočo rano. Nasmehnila se je Helena materinsko in pogladila razburjeni obrazek: "Uživala boš srečo, ki je morda edino prava za žensko srce. V gimnazijo hodiš, pa ne boš delala mature kakor jaz, ne boš hodila za vedo kakor jaz. Slajši in lajši kakor moj je tvoj poklic: Ljubeča žena boš podpirala svojega moža v njegovih težkih borbah. Obljubi mi, Alma, da boš zvesta, močna in velika."

Bledel in plamenel je Almin obrazek, zavzeta je vpraševala: "Kaj govoriš, Helena? ... Tako čudne misli mi vzbujáš ... Ti ljubiš vendar njega in on ..."

"Ali Helena ... Ti se ne smeš žrtvovati ... hitela je Alma v strahu in veselju, "in kako naj mu nadomeščam tebe jaz?"

"Tolažila boš prijatelja. Potreben bo tolažbe. A zdaj idi, otrok pusti me samo! Kadar zazvoni večerni ave, tedaj pridi!"

Alma je odšla sklonjene glave na grajsko planoto, nemirni prstki so trgali gole vršiče vej ob potu. Helena se je ustavila na zapadni strani Gradu, kjer je videla tako jasno pred seboj ljubljeno rodno mesto, nad njim solnce, ki se pomika za gorami, belo cesto, ki hiti v daljavo, ki se izgublja med griči. Helena se je naslonila na kamnito balustrado in se zagledala v samostansko cerkev. Prihajale in odhajale so sence, naprej in nazaj so begale misli, pa niso pregnale odločnosti, ki je zalila danes nežne Helenine črte. Saj ne sanja njena duša. Sklenila je in dovršiti mora svoj sklep. Naglo prelete misli dni, ki so bili. Ko je želela na višino onih, ki niso iz volje mesa, ne iz volje krvi. V tihoti cerkveni je bila slišala glas, poveljujoč in vabeč: Moja svečenica si! Oznanjaj svetu, ki gazi in tepta moje ime, oznanjaj nevernemu svetu moč v slavo, ki jo imam od vekov do vekov. Visoka se je dvigala gora popolnosti pred njo — in pogumno je bilo srce, trdna noga na poti v strmino.

Ali ob tej poti je zažarelo krasno cvetje ... Ustavila se je noga. Srce je zapelo himno, ki navdušuje ženska srca od postanka svetov do danes. Visoko čelo, duhoviti pogled, uporni duh, mladeniški polet mladega prijatelja so izmamili Heleno raz njeno pot. Prišlo so mehke želje, polagano, neopaženo. Nezavestna, kaj se godi v njej, se je shajala in se pregovarjala z njim. Dobila je prepričanje, da jo ljubi Niko s plamenom idealne ljubezni, postala je uverjena, da se bo odpočedel radi nje svojim zmotnim nazorom. Vprašala je mater. Odgovorila je mati in rekla: "Pusti ga, Helena, ti pogubiš sebe in njega." — Prosila ga je ... Ne! Njemu je bila ljubša nevera in zmota. Zakrknjenemu srcu ne prišije resnica. Bolela jo je v dno duše njegova poguba. Morda ga odkupi žrtev velike vroče ljubezni ... Tedaj se je rodila misel in sklep ... Težko je bilo učiti se po takem sklepu, v takem nemiru. V zavesti, da podi užaljeno samoljubje ljubelega prijatelja na nevarno pot. Toda upala je in molila. — Zmagala je njena trdna vera, vneta molitev, ljuba je bila Bogu obljuba zatajevanja. — Prišel je in pokleknil ... Ono jutro po viharju, ki je razgrajal tako silno nad Ljubljano, ko so prizigale gospodinje oljke, ko so molila plaha srca, da odvrne Bog moč nesreče, tedaj je prišel ... Čakala je dolgo, težko. A ko je pokleknil skrušen pred oltar, ko je pogledala ljubljene — zanjo izgubljenega —, tedaj sta ji bili potekli dve bridki solzi na sklenjeni roki. Žrtev, dvojno žrtev doprinaša. Alma ljubi Nika. Zdaj mu razodene vse. Zdaj ga prosi, da jo pozabi. Sladek bi bil čut, da jo ljubi in čaka osamel združitev onkraj groba. Toda Alma ljubi prijatelja — pozabiti mora Niko Helene. Pol-danski zvon, poletni žar sta spremljala žarno zatiranje vekovite ljubezni. Večerni zvon, jesenski hlad naj spremljata odpoved. Žalostno se upira in ozira ljubo solnce v zemljo. Slovo jemlje. Trepetajoč hite poslednji žarki po gričih, po mestu. Zarde planine in oblaki, oživi rumenilo dreves. Alma poje: Solnce za hribce gre, lunca pa za gore, treba jemati bo od ljubelega slovo. — Nagajivka, kako nadaljuje proseče: Ljubček, nikar tako! Nikar jemati slovo, jaz bom točila prebridke solze ...

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrajše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němecek

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

Nagel korak ... Šumí listje pod njim, zatrepeče srce pred njim. Almina pesem umolkne. Razgret od hoje, oči velike in jasne, pričakovanje in nada v njih, stoji Niko pred Heleno. Molče mu je podala roko, beseda ni hotela iz ust. Zúaj šele je čutila teža tega slovesa, ki ne obljubljuje svidenja. Izkušnja jo napade, da bi molčala o svojem sklepu, da bi uživala srečo ljubljene žene, slavo pisateljeve sotrudnice. Naj se trudijo drugi po strmi poti premagovanja; ona se ne more Veliko in jasno je postalo njeno oko, drhteča usta so izpregovorila: "Pozdravljen, ki si se vrnil iz dežele zablodi!"

Razširile so se njegove roke, da bi objele in pritisnile nase sanje in up vročega srca. Toda Helena je tako nadzemeljska v svoji mirni lepoti, črna obleka njena se mu zdi ukrojena po redovniško: nekaj nevidnega stoji med njima.

Žalost se izlije v besede: "Ob slovesu me pozdravljaš, Helena?" To vprašanje vrne Heleni zavest. Izpremeni se ji glas in pogled, ko ponavlja: "Ob uri slovesa. In najino slovo bo dolgo, Niko."

"Če bo tudi dolgo, Helena — saj čakam in upam."

Stresla je glavo: "Najino slovo bo za celo življenje." Truden je postal glas, omagal je pri zadnjem zlogu, oči so se izognile ljubim očem.

Niko je prebledel in planil: "Kaj govoriš, Helena?! Je li mogoče?!" Kaj mi nisi obljubila večne ljubezni?!"

"Večno!" je potrdila in pokazala na solnce: "Glej ono zapada — a se vrne tem svetlejšje. Tako moja ljubezen. Zato ti začasno, da se pokaže onkraj groba njena čistost in zvestoba."

Bled je stal mladenič pred deklico. Spominjal se je njenih besed: "Molila bom tako, da bom uslišana." — Prijel ga je čuden strah. Kaj je sklenila Helena? Čutil je, da ni ne trden, ne močan brez nje, da je živela, da bo živela vedno v njem — a da ne bo nikdar njegova. Boječe je prosil, da ga reši muk.

Ojunačila se je: "Vse ti razložim, Niko. Sedi, poslušaj!"

Sedel je na kamen. Zadnji žarek solca je obseval Helenino lice, ko je pojasnjevala: "Samo velika ljubezen je zmožna žrtve. Ko si bil poslovil oni dan tako razburjen od mene, se me je lotil strah. Kaj je časa sreča, časno trpljenje, napram slavi, katero uživajo izvoljeni vekomaj? Da bi zapustila radi tebe svetlo stezo tjakaj — nikdar ne bi prišla tja, ne ti, ne jaz. Odrekla sem se tvoji ljubezni ..."

Nežni glas se je prelomil. Oko se je ustavilo na oblaku, ki je ovijal griče na zapadu in se svetil kakor obljuba vstajenja. Niko je stal nepremično. Življenje, sanje one noči, podili so se mu nejasno v glavi — a bela in čista je stopila predenj zagonetna podoba — spremljevalka njegovih dni. Omahnil je kakor drevo v viharju, glava se je sklonila na kamen, srce je zastokalo: "O, zdaj te poznam, Helena! — Ti si Bogomila, najnežnejša slika vsega pesništva, najkrutejša zame."

Trepetajoče roke je položila Helena na kodrolaso glavo, s trepetajočim glasom je prosila: "Niko! Moj Niko! Glej, življenje mine in mine njegova bolest. Nič ne bomo vedeli tam o teh bridkostih. Niko! Da se snideva v Gospodu ... Da ostaneva združena, tu v delu, tam v večni slavi ... Niko! Alma ti pomore — pogovarjaj se z njo o meni. — Ne! pozabi me, misli samo, da si vojak velike armade. Zdaj vojak, moj zavaznik ... Zvoni! Z Bogom, Niko! Angel Gospodov prinaša mir ..."

Poljubila sta se ob svečanem zvoku, ki je plaval po mestu. Prvič in zadnjič. Kakor da gre v oblake, je odhajal mladenič. Bridka radost mu je tesnila srce. Mrak je poljuboval gore, griče in ravan. Pod njim in nad njim so zažarele zvezde. Od zvezda v nižini do zvezda v višini, od gora do gričev se je prelival ljubljene glas zvonov: Ave Maria! Da bi ostali ti zvonovi trdni glasniki ponižne in upajoče vere, da bi čuvali rast in čast naše domovine!

CHICAŠKI SLOVENC

kar najljubneje vabijo

Vse Slovence v Chicago in okolici NA VELIKO SLAVNOST BLAGOSLOVITVE SLOV. SOLE

in

Novo zastave dr. sv. Križ

ki se bo oboje vršilo

V nedeljo, 24. septembra 1922.

VSPORED: —

1. Ob pol desetih dopoldne sprejem došlih društev in kratka parada.
2. Ob pol enajstih ugod v cerkev in slovesen blagoslov zastave. Sveta maša.
3. Po sveti maši blagoslov nove šole.
4. Banket
5. Slavnostni govori.
6. Vinska trgatve in sklep bazarja.

K vinski trgatvi pridejo vsi gostje kolikor mogoče v "overall-ih" ali v kmetički obleki, tako možki kakor ženske. Slovenke naj pridejo kolikor mogoče v narodnih pečah in havbah in v domači delavski obleki. Najzanimivejša obleka dobi nagrado.

To bode nekaj, česar Slovenci še nismo imeli v Chicago. Zato prav uljudno vabimo tudi vse svoje sosede okolice na to prireditev.

Enako vabimo zopet vsa pevska društva sosednih naselbin, da se naj blagovole odzvati za to priliko in priti k nam!

Z veseljem se še spominjamo zlatih uric, katere smo imeli pri slavnosti pokladanja ogelnega kamena naše šole in Narodnega doma, ko smo imeli srečo pozdravljati toliko svojih ljubih sosedov in gostov iz sosednih naselbin v svoji sredi. Kako prijetni so še spomini na to. Toda prireditev ob tej priliki, bo pa še veliko večja in boljše in zanimivejša, kakor zadnjič in smo prepričani, da bodo vsi naši gostje postreženi veliko bolje, kakor zadnjič. Bratje, pridite k nam in poveslimo se zopet nekoliko skupaj in preživimo nekoliko lepih trenutkov med seboj v bratski slogi in edinosti!

Vstopnina za banket je sedaj \$2.00 za osebo in \$3.00 za družino.

Vstopnice za banket si pa mora vsakdo preskrbeti že prej, ker bo na banketu prostor samo za one, ki bodo vsaj tri dni prej si zagotovili prostor. Sosedna društva naj skrbijo za to, da nam bodo o pravem času sporočili za koliko članov naj pripravimo. To bo pravi obeh in bo vsa prireditev v šolski dvorani, zato moramo vedeti, za koliko oseb bo treba pripraviti.

Vsa pojasnila daje Rev. župnik, 1852 W. 22 Pl. Chicago, Ill

Naši zastopniki(ce).

Naš glavni in potovalni zastopnik za vse naše liste je Mr. Leo Mladich iz Chicago, Ill. On je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste in vse kar je v zvezi z našimi listi. Je pooblaščen tudi pooblaščevati po naselbinah nove zastopnike in zastopnice.

LOKALNI ZASTOPNIKI(CE).

San Francisco, Calif.—Mrs. Lena Petrick
Denver, Colo.—Mr. Jos. Pavlaković
Pueblo, Colo. in okolico.—Rev. P. Cyril Zupan, O.S.B. in Mrs. Jos. Meglen.
Indianapolis, Ind. in okolico.—Mr. Louis Komlanc.
Rodson, Md. in okolico.—Mr. Jernej Inthar.
Calumet, Mich. in okolico.—Mr. J. Muech in Mrs. Frances Plautz.
Iron Mountain, Mich. in okolico.—Mr. A. Berce.
Detroit, Mich. in okolico.—Mrs. A. Banks.
Bridgeport, Conn. in okolico.—Rev. M. J. Golob.
Rothbury, Mich. in okolico.—Mr. Rudolf Snider.
St. Louis, Mo. in okolico.—Mr. John Michlich.
Frontenac, Kans. in okolico.—Mr. Martin Chancel.
Kansas City, Kans.—Mr. Peter Majerle.
East Helena, Mont. in okolico.—Mrs. Frances Ambro.
So. Omaha, Neb.—Mrs. M. Petrasich.
Brooklyn, N. Y.—Mr. Jos. Skrabe.
Newark, N. J.—Mrs. Johana Mevzek.
New York, N. Y.—Very Rev. Benigen Snaj O.F.M.
Thomas, W. Va.—Mr. John Lahajnar in Mrs. J. Bulich.
Rocky, Wash.—Mrs. Mary Swan.
Valley Springs, Wyo.—Miss Apolonia Mrak.

ILLINOIS.

Aurora, Ill.—Mrs. M. Vesel.
Chicago, Ill.—Mr. Leo Mladich in Mr. A. Glavach.
Joliet, Ill.—Mr. Marko Bluth, Mr. Jos. Muhich, Mr. Paul Laurich in Mr. J. N. Vranichar.
Rockdale, Ill.—Mrs. M. Kastelic.
La Salle in Oglesby, Ill.—Mr. F. Mišjak.
North Chicago in Waukegan, Ill.—Mr. J. Drashler.
Springfield, Ill.—Rev. F. S. Mazir in Mrs. C. Andrews.
Bradley, Ill.—Mr. M. Smoley.

MINNESOTA.

Aurora, Minn.—Mrs. M. Smolich.
Biwabick, Minn.—Mr. Frank Globokar.
Chisholm, Minn.—Mrs. Barbara Globočnik, Rev. J. E. Schifferer in Mr. John Strle.
Ely, Minn.—Mr. J. Otrin, Mrs. Val. Marren in Mr. Jos. Peshel.
Eveleth, Minn.—Mrs. Frances Gregorich in Mrs. M. Gorjanc.
Greaney, Minn.—Mrs. U. Babich.
McKinley, Minn.—Mrs. A. Hegler.
New Duluth, Minn.—Rev. A. Pirnat in Mr. M. Špehar.
Rice, Minn.—Rev. John Trobec.
Tower in Soudan, Minn.—Mrs. F. Loušin.
Virginia, Minn.—Mrs. Rosie Tishel.

OHIO.

Barberton, Ohio.—Mr. Frank Zupančič, Mr. Joseph Lekšan.
Newburg, Ohio.—Rev. J. J. Oman, Mr. Jakob Resnik.
Cleveland, Ohio.—Mr. Frank Suhadolnik, Mr. Anton Strniša, Mr. Joseph Meglich, Mr. Rudolph Cerkvenik, Rev. J. Miklavčič, Mrs. Ivanka Gaspari.
Bedford, Ohio.—Mr. Frank Stavec.
Collinwood, Ohio.—Mr. John Mesec.
Nottingham, Ohio.—Miss Mary Mevzek.
Lorain, Ohio.—Miss Frances Bombach.

PENNSYLVANIA.

Ambridge, Pa.—Mrs. Jennie Svegel.
Beading, Pa.—Mr. N. Simonič.
Braddock, Pa.—Mr. Joseph Lesjak.
Bridgeville, Pa.—Miss Elizabeth Pogačnik.
Burdine, Pa.—Mr. John Krek.
Canonsburg, Pa.—Mr. Mihael Tomšič, Mr. John Pelhan, Mrs. Mary Beve, Miss F. Mohorič.
Forest City, Pa.—Mrs. Anna Grčman, Miss Mary Svete.
Johnstown, Pa.—Mr. Andrew Tomec.
Olyphant, Pa.—Miss Mary Zore.
Pittsburgh, Pa.—Mr. John Golobič, Mr. J. Bojanc, Mr. Geo. Weselich.
Steelton, Pa.—Mr. Anton Malesich.
So. Bethlehem, Pa.—Mr. J. Koprivšek.

WISCONSIN.

Milwaukee, Wis.—Mr. J. Jenko, Miss Mary Mohorko in Mr. Steve Hojnik.
Sheboygan, Wis.—Mr. M. Progar in Mr. John Udovich.
Willard, Wis.—Rev. J. Novak in Mr. Fr. Perovšek.
Racine, Wis.—Mr. Martin Novak.

J. KOSMACH.

1844 W. 32nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!